

อุทาหรณ์ก่อนทำผิด

เพราะรักจึงต้องบอก
บอกก่อนที่ใครบางคนจะทำผิด

ฉบับที่ ๑๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

มีคำถามว่า ผู้บังคับบัญชาที่ผู้ใต้บังคับบัญชาประสงค์ที่จะทำงานร่วมด้วย ยินดีช่วยเหลือเต็มกำลัง จงรักภักดีโดยไม่มีเงื่อนไข ควรมีลักษณะอย่างไร หากให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตอบคำถามดังกล่าว คงได้หลายร้อยคำตอบ แต่หากจะให้สรุปเพียงหนึ่งคำตอบ เพื่อให้ครอบคลุมทั้งคำถาม คำตอบมีเพียงหนึ่งเดียว นั่นคือ ผู้ใต้บังคับบัญชา “อยาก” ทำงานกับผู้บังคับบัญชาที่เป็น “ผู้นำ”

“ผู้นำ” คือ นำทางวุฒิภาวะ นำทางสติปัญญา นำทางการแก้ไขปัญหา นำทางความกล้าหาญ และเด็ดขาด นำทางความอดทนและกระตือรือร้น นำทางความซื่อสัตย์สุจริตและเสียสละ นำทางความยุติธรรม นำทางการรับฟังความคิดเห็นและสร้างสัมพันธภาพที่ดี นำทางการช่วยเหลือสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในสิ่งที่ถูกต้อง นำทางการส่งเสริมศักยภาพ ขวัญกำลังใจ และความสบายใจของผู้ใต้บังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชาที่มีลักษณะเป็น “ผู้นำ” ย่อมได้รับความศรัทธา ความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และความจงรักภักดี จากผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้สัมพันธภาพในการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นไปด้วยความราบรื่น ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงาน ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะร่วมกันฟันฝ่า จนผ่านพ้นไปด้วยกันเป็นอย่างดี ส่งผลให้ราชการมีความก้าวหน้า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้ทั้งสองฝ่าย “อยาก” ทำงานร่วมกัน เกิดการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อราชการ อีกทั้งยังเกิด “ความคุ้มค่า” จากเงินเดือนที่ได้รับ อันเป็นการตอบแทนประชาชนในการเสียภาษีเพื่อเป็นเงินเดือนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในแต่ละเดือน

ดังนั้น หากผู้บังคับบัญชาไม่มีความเป็น “ผู้นำ” จะส่งผลให้งานราชการไม่มีความก้าวหน้า เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ส่วนผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชานั้น จะได้รับผลของการไม่เป็น “ผู้นำ” อย่างแน่นอน ดังอุทาหรณ์ก่อนทำผิดในฉบับนี้

เรื่องแรก เป็นกรณีผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการหลายประการ และการกระทำเหล่านั้นเป็นความผิดวินัย ดังนี้

๑. พุดคุยโทรศัพท์ในเวลางานเป็นเวลานาน ขณะพุดคุยโทรศัพท์ ผู้ใดจะเสนองานหรือติดต่อราชการไม่ได้ ทำให้การปฏิบัติราชการภายในสำนักงาน ไม่สามารถดำเนินไปได้ และเป็นไปด้วยความล่าช้า นอกจากนี้ มักออกไปนอกสำนักงาน โดยไม่มีผู้ใดทราบว่ไปที่ใด กลับเวลาใด และกลับมอลงลายมือชื่อในหนังสือราชการไม่ทันกำหนดส่ง โดยไม่ยินยอมให้บุคคลอื่นลงลายมือชื่อในหนังสือแทนตน ก่อให้เกิดปัญหาให้แก่ผู้ปฏิบัติงานหลายครั้ง เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ และไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ รมัตระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ

๒. ไม่อนุญาตให้ใช้รถส่วนกลางออกไปปฏิบัติงานภายนอกสำนักงานมากกว่า ๑ คัน ทั้งที่ในสำนักงานยังมีรถส่วนกลางคันอื่นว่างอยู่ ทำให้พนักงานคุมประพฤติประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ

๓. ขับรถส่วนกลางไปปฏิบัติราชการด้วยตนเอง เมื่อเสร็จงานแล้ว ขับรถส่วนกลางแวะดูผ้าไหมที่โรงแรมแห่งหนึ่ง แล้วกลับเข้าในสำนักงานในเวลาบ่าย นอกจากนี้ยังนำรถส่วนกลาง ไปจอดที่บ้านพักของตนในเวลากลางคืน เพื่อใช้เป็นพาหนะเดินทางไปประชุมสภากาแพในเช้าวันรุ่งขึ้น อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ

๔. มักนำข้อบกพร่องของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานไปเล่าให้เจ้าหน้าที่อีกคนหนึ่งฟัง รวมทั้งเล่าให้หัวหน้าส่วนราชการอื่นฟังด้วย นอกจากนี้ มักว่ากล่าวเจ้าหน้าที่ด้วยเสียงอันดัง คล้ายประจานต่อหน้าเจ้าหน้าที่คนอื่น และประชาชนผู้มาติดต่อราชการโดยไม่รับฟังเหตุผล และเคยใช้กิริยาทู่เมอเอกสารสำนวนลงบนโต๊ะ บางครั้งก็ทุบโต๊ะ แสดงกิริยาร้องกรี๊ดและกระแทกเท้า เมื่อตามหารองผู้อำนวยการไม่พบ เคยหยิบกระดาษที่ผู้ใต้บังคับบัญชาขยำทิ้งลงในตะกร้าแล้วนำมาฉีกด้วยอารมณ์โกรธ จากนั้น ปาใส่พื้นบริเวณโต๊ะทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชารายดังกล่าว เนื่องจากผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ยอมฉีกกระดาษให้ละเอียดก่อนทิ้งลงในตะกร้า นอกจากนี้ ผู้อำนวยการรายนี้ยังไม่ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาค ก่อให้เกิดความแตกแยกในกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา ใช้อารมณ์ในการบริหารงาน พุดจาไม่ให้เกียรติ ไม่ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา อีกทั้งยังเคยพุดตวาดประชาชนที่มาดูการปฏิบัติงานของตน เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี

๕. ในวันราชการ เวลา ๑๖.๒๐ นาฬิกา ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติรายนี้ พุดกับจำเลย ผู้เสียหายและนายจ้างของจำเลย ซึ่งมาพบพนักงานคุมประพฤติตามคำสั่งศาล และขอให้สอบปากคำก่อน เพราะต้องเดินทางกลับบ้านพักที่ต่างอำเภอ และผู้เสียหายจะไม่มาให้ถ้อยคำแล้ว เนื่องจากได้รับค่าเสียหาย เป็นที่พอใจแล้ว ว่า “คุณมีสิทธิอะไรที่จะให้สอบปากคำก่อน” และถามพนักงานคุมประพฤติว่า “ทำไมต้องรับ ดำเนินการทั้งที่หมดเวลางานแล้ว” เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ฐานไม่ต้อนรับ ไม่ให้ความสะดวก และ ไม่ให้การสงเคราะห์ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

๖. เก็บรายงานการฟื้นฟูความประพฤติ และรายงานการผิดเงื่อนไขไว้ตรวจเมื่อสิ้นเดือน โดยกันเลขที่หนังสือส่งออกเอาไว้เป็นจำนวนมากถึง ๑๗๖ เลขที่ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖ ข้อ ๔๓ ซึ่งกำหนดให้ออกหนังสือไปตามวันเวลาที่แท้จริง อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ของทางราชการ

ส่วนสถานโทษที่ผู้อำนวยการรายนี้ได้รับ เป็นโทษขั้นสูงสุดของความผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง คือ ลดชั้นเงินเดือน จำนวน ๑ ชั้น *

เรื่องที่สอง เป็นกรณีผู้ใต้บังคับบัญชาที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาที่ไม่เป็น “ผู้นำ” ด้านความซื่อสัตย์สุจริต อุทากรณ์เรื่องนี้ เหตุเกิดจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา เพียงคนเดียว แต่ส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาถึง ๗ คน ถูกดำเนินการทางวินัยและได้รับโทษทางวินัย ดังนี้

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้อำนวยการรายนี้ ปฏิบัติราชการที่สำนักงานคุมประพฤติ ก ได้ให้ คณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ลงลายมือชื่อในหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุม คณะอนุกรรมการฟื้นฟูฯ และอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุม เป็นเงินจำนวนหนึ่ง แต่เมื่อได้รับเบี้ยประชุมไว้ แล้ว กลับไม่ได้นำเงินเบี้ยประชุมไปมอบให้แก่คณะอนุกรรมการฟื้นฟูฯ คนอื่น โดยมีเจตนาให้นำเงินดังกล่าวไปใช้ ส่วนตัว จากการสอบสวนปรากฏหลักฐานว่า ผู้ใต้บังคับบัญชา ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ได้จัดทำเอกสาร การเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมคณะอนุกรรมการฟื้นฟูฯ และค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มย้อนหลัง ทั้งที่ไม่ได้ มีการประชุมคณะอนุกรรมการฟื้นฟูฯ ตามที่ผู้อำนวยการรายนี้สั่งการ โดยมีได้ทักท้วง นอกจากนี้ ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน แต่กลับไม่ตรวจสอบ เอกสารการเบิกจ่ายเงินที่เจ้าหน้าที่ธุรการเสนอ โดยละเอียดรอบคอบ และนำเสนอขออนุมัติเบิกจ่ายเงิน แล้วนำเงินไปมอบให้ผู้อำนวยการรายดังกล่าว เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชารายนี้ทุจริตเงินของทางราชการ การกระทำของเจ้าหน้าที่ธุรการและหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป เป็นความผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติ หน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์

* ความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบข้อ ๕ ของกฎ ก.พ.ฉบับที่ ๘ (พ.ศ.๒๕๓๖) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดชั้นเงินเดือน

ของทางราชการ และเป็นการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ สมควรลงโทษภาคทัณฑ์ แต่มีเหตุอันควรงดโทษ จึงงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๗ ผู้อำนวยการรายนี้ ย้ายจากสำนักงานคุมประพฤติ ก ไปปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติ ข ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการรายนี้ มีเจตนาทุจริตเงินค่าใช้จ่าย ในการจัดกิจกรรม/โครงการของสำนักงานไปใช้ส่วนตัว จึงสั่งการให้ผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม และเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม จัดหาหลักฐานใบเสร็จรับเงินค่าวัสดุในการในการจัด กิจกรรม/โครงการ เพื่อใช้ประกอบการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายอันเป็นเท็จ นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชาจะไม่ทักท้วงแล้ว ยังดำเนินการตามความประสงค์ของผู้อำนวยการรายนี้อีก พฤติการณ์เป็นการสนับสนุนให้ผู้บังคับบัญชามีโอกาส ทุจริตเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ภายหลังผู้อำนวยการรายนี้ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาทั้งที่เป็นข้าราชการและพนักงานราชการ ของสำนักงานคุมประพฤติ ข รวม ๕ ราย จึงถูกลงโทษ ในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม ฐานไม่ปฏิบัติ หน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่และรักษาประโยชน์ ของทางราชการ และฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ส่วนโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงที่ผู้บังคับบัญชาได้รับ มีตั้งแต่ภาคทัณฑ์ไปจนถึงลดเงินเดือน

ดังนั้น หากมีกรณีผู้บังคับบัญชารายใดสั่งการให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการใดที่ไม่ถูกต้อง ทั้งทางกฎหมายและศีลธรรม ให้ผู้บังคับบัญชามีความกล้าหาญที่จะโต้แย้งและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น เพราะมีเช่นนั้นแล้ว ผู้บังคับบัญชา จะได้รับผลจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องนั้น ดังพุทธวจนที่ว่า “สัตว์ทั้งหลาย เป็นผู้มิกรรมเป็นของตน เป็นทายาทแห่งกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย กระทำกรรมใดไว้ ดีก็ตาม ชั่วก็ตาม จักเป็นผู้รับผลแห่งกรรมนั้น.” เพราะรักจึงบอก บอกก่อนใครบางคนจะทำผิด

จัดทำโดย : กลุ่มวินัย กองบริหารทรัพยากรบุคคล กรมคุมประพฤติ
นางสาวปิยพร ภารศิลป์ นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายกฤษฎา กนกกุลชัย พนักงานคุมประพฤติปฏิบัติการ
นายเกียรติ เอียดตรง นิติกรปฏิบัติการ